

De Nieuwe Aanpak NEDERLAND *armoedevrij!*

**Creatieve ontmoeting ter gelegenheid van
tien jaar Sociale Alliantie
en 2010: Europees Jaar van de bestrijding
van armoede en sociale uitsluiting**

Versterk

Vertrouw

Verbind

Donderdag 23 september 2010

13.00 - 18.00 uur

De Bergkerk
Abraham Kuyperlaan 2
3818 JC Amersfoort

De Sociale Alliantie is een netwerk van meer dan zestig landelijke en provinciale organisaties. Ze bundelt de strijd tegen armoede en voor participatie. Juist nu het economisch slechter gaat en iedereen over bezuinigingen praat, juist nu, spoort de Sociale Alliantie de Nederlandse samenleving aan zichzelf een doel te stellen dat past bij een welvarend land: zorg dat binnen 10 jaar geen armoede meer voorkomt in Nederland.

Daarover gaat het manifest **Nederland armoedevrij!** dat de Sociale Alliantie onlangs heeft uitgebracht onder het motto: met solidariteit en eigen kracht. Het manifest vertrekt vanuit de breed gevoelde noodzaak dat de samenleving op zoek moet naar een nieuwe aanpak om de bestaanszekerheid van iedereen te (blijven) garanderen. Tijdens een creatieve ontmoeting op 23 september 2010 wordt deze nieuwe aanpak uitgewerkt in drie vernieuwingsroutes die tijdens vijf regionale alliantiedagen in oktober 2010 besproken worden met vertegenwoordigers van lokale organisaties.

Doel:

1. **Officieel presenteren van het nieuwe manifest van de Sociale Alliantie Nederland Armoedevrij!**
En laten zien dat er in het kader van het Europees Jaar in veel gemeenten extra activiteiten worden ondernomen om de gemeente armoedevrij te maken.
2. **Het verkennen en uitwerken van drie vernieuwingsroutes tot een nieuwe aanpak van de anti-armoedestrijd dicht bij huis: in de eigen gemeente, het eigen dorp, de eigen wijk.**

Drie vernieuwingsroutes

Versterk de eigen kracht van armen en vergroot hun mogelijkheden!

Vertrouw op nabije beroepskrachten en bouw op hun betrokkenheid!

Verbind burgers in nieuwe vormen van solidariteit en stimuleer samenheid!

Dat zijn de drie principes van de nieuwe aanpak om armoede te bestrijden en participatie te bevorderen.

1. Versterk de eigen kracht van mensen

De wijze waarop tegen mensen met lage inkomens wordt aangekeken verandert. Nu wordt nog vaak uitgegaan van denken in mankementen: wat missen arme* mensen om te worden/zijn wat anderen (niet-armen) vinden dat zij moeten zijn? Er is een ontwikkeling aan de gang om het mankement-denken in te ruilen voor het eigenkracht-denken: welke veerkracht en eigenmacht hebben armen en hoe kunnen deze worden ingezet om de eigen situatie te verbeteren?

Tine van Regenmortel geeft een inspirerende voorzet. Zij is lector hogeschool Fontys op thema's armoede en hulpverlening, empowerment en maatschappelijk kwetsbare groepen. Mede auteur van het boek Bind-kracht.

2. Vertrouw op nabije professionals

Een tweede vernieuwingsroute heeft betrekking op het eigen oordeel en handelingsmacht van mensen die direct hulp verlenen. Nu wordt deze directe hulp vaak geregeerd door managers die sterk vanuit tijd, geld en risico's denken, in plaats vanuit vertrouwen op het goede beoordelingsvermogen van de uitvoerder of betrokkene. Die omslag in denken en doen biedt perspectief voor de effectiviteit van de armoedebestrijding, zeker als ervaringsdeskundigheid van armen zelf daarbij wordt ingeschakeld.

Marc Räkera geeft een aanpakken voorzet. Hij is werkzaam bij de Hogeschool van Amsterdam en partner van de stichting Eropaf!

*

In Vlaanderen wordt het woord 'armen' als een geuzennaam gebruikt door mensen met langdurig lage inkomens. 'Armen nemen het woord' wordt gezien als een teken van zelfbewustzijn en het opeisen van het recht om volwaardig mee te tellen. Vanuit die context wordt binnen de Sociale Alliantie het woord 'armen' ook gebruikt.

3. Verbind burgers in nieuwe vormen van solidariteit

Een derde terrein van vernieuwing betreft het openbaar bestuur. De afgelopen twintig jaar is veel aandacht besteed aan de participatie van burgers. Tegelijk is de kloof tussen bestuur en burgers groter dan ooit. Dat heeft te maken met het denken en doen van de overheid waarin burgers gereduceerd worden tot klanten die diensten afnemen van de overheid.

Tegen de stroom van het klantdenken in ontwikkelen burgers nieuwe vormen van solidariteit en samenheid. De overheid moet mensen minder betrekken bij haar denken en doen en in plaats daarvan zichzelf meer betrekken bij het denken en doen van mensen. Individuele ontplooiing spoort goed met maatschappelijke betrokkenheid en inzet voor anderen. Dat biedt kansen voor de strijd tegen armoede en voor participatie.

Tof Thissen geeft een uitdagende voorzet. Hij is directeur van KING (Kwaliteits Instituut Nederlandse Gemeenten) met als taak het bevorderen van goede dienstverlening aan burgers.

Tine van Regenmortel, Marc Räkens en Tof Thissen geven drie korte voorzetten met als opdracht: geef aan wat je zelf kunt inbrengen en wat je nodig hebt om deze vernieuwingsroutes te bewandelen. De deelnemers gaan met elkaar aan de slag om die vragen te beantwoorden. De creatieve inbreng van de deelnemers wordt vervolgens in drie plenaire sessies uitgewerkt.

Voor wie?

Het symposium is bedoeld voor:

- De organisaties van de Sociale Alliantie, de zestig landelijke en provinciale/grootstedelijke organisaties. Zij kunnen met een paar afgevaardigden naar het symposium komen om mee te discussiëren over de inhoudelijke koers van hun eigen netwerk (sociale alliantie) voor de komende jaren.
- Vertegenwoordigers van politiek en bestuur en wetenschap als betrekkelijke buitenstaanders die invloed hebben op het denken en doen in de armoedebestrijding in Nederland.
- Journalisten en opiniemakers die over het thema een publicitaire bijdrage voor krant of tijdschrift willen schrijven.
- Overige geïnteresseerden.

Programma:

13.00 – 13.30 uur

Ontvangst met koffie en thee.

13.30 – 13.45 uur

Opening en welkomswoord door dhr. **Henk van Hout**, voorzitter van de Sociale Alliantie.
Tevens aanbieding van het manifest **Nederland Armoedevrij!** aan een vertegenwoordiger van het ministerie van SZW in het kader van het Europees Jaar van de bestrijding van Armoede en Sociale Uitsluiting.

13.45 – 14.00 uur

Reactie vanuit het ministerie van SZW.

14.00 – 14.15 uur

- Drie korte voorzetten over vernieuwingsroutes:
- Over de veerkracht en eigen macht van arme mensen door **Tine van Regenmortel**.
  - Over de directe en integrale aanpak van betrokken en nabije professional door **Marc Räkens**.
  - Over de overheid die zich verbindt aan nieuwe vormen van solidariteit van burgers door **Tof Thissen**.

14.15 – 15.00 uur

Deelnemers werken in kleine groepen aan creatieve ideeën voor het bewandelen van de drie veranderingsroutes.

15.00 – 15.15 uur

Pauze met koffie en thee.

15.15 – 16.45 uur

Plenair debat:
Onder leiding van **Raf Janssen**, secretaris van de Sociale Alliantie, gaan de drie inleiders/aanjagers in debat met de deelnemers over creatieve voorstellen en verrassende vragen. Per vernieuwingsroute wordt een half uur genomen. Daarbij wordt ook ingegaan op de samenhang tussen de drie vernieuwingsroutes.

Beoogd resultaat: verzamelen van ingrediënten voor vernieuwing van de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting en voor sociale rechtvaardigheid.

16.45 – 17.00 uur

Korte nabeschuiving door **Henk van Hout** en afsluiting van het programma.

17.00 – 18.00 uur

Napraten met een hapje en drankje.

Resultaten en vervolg

De uitkomsten van het symposium worden gebruikt en verwerkt als inhoudelijke inbreng op de vijf Alliantiedagen die in oktober/november worden gehouden. Dit is tegelijkertijd een eerste toets of vernieuwende ideeën en/of koerswijzigingen kunnen rekenen op draagvlak van de basis.

Ook kan gepeild worden wat lokale anti-armoedegroepen en cliëntenraden hiermee kunnen en hoe nieuwe denkbeelden verbonden kunnen worden met de lokale sociale agenda's die in verschillende gemeenten opgesteld (gaan) worden.

Een ander vervolg van dit symposium kan een publicatie zijn die in samenwerking met andere organisaties wordt gemaakt.

Routebeschrijving

Met het openbaar vervoer: neem de hoofduitgang centrumzijde van station Amersfoort → voor de hoofdingang steekt u de stationsweg over en gaat u rechtsaf → de eerste weg links (de Koningin Wilhelminalaan) loopt u ongeveer 300 m schuin naar boven tot de rotonde → schuin rechts daarvan ligt de Bergkerk. Het is ca. 10 minuten lopen.

Voor mensen die met de auto komen: zie voor routebeschrijving www.bergkerk.nl

Aanmelden

Onze voorkeur heeft verzending via e-mail om tijd en kosten te besparen.

Mail de gegevens van de aanmeldingskaart (zie laatste pagina) naar: info@stichtingclip.nl

Na ontvangst van uw aanmelding volgt een ontvangstbevestiging per e-mail.

Ook kunt u zich opgeven door de aanmeldingskaart in te vullen en per post op te sturen of te faxen.

Het programma en de routebeschrijving worden ongeveer een week van tevoren toege-stuurd.

Heeft u geen e-mail, dan sturen we u een week van te voren de stukken per post toe.

Kosten

Het symposium wordt mogelijk gemaakt door subsidie van het ministerie van Sociale Zaken in het kader van het Europees Jaar. Het symposium maakt deel uit van het programma 'samenwerken aan een lokale sociale agenda'.

Deelname is gratis, reiskosten zijn bij voorkeur voor rekening van de eigen organisatie.

Levert dit problemen op, dan kunnen reiskosten op basis van kosten openbaar vervoer worden vergoed door de Sociale Alliantie.

Informatie

Stichting Cliëntenperspectief (ClIP) verzorgt de organisatie van dit symposium in opdracht van de Sociale Alliantie.

Wilt u meer informatie over dit symposium, dan kunt u contact opnemen met Stichting ClIP: telefoonnummer: 0321 - 33 90 63 of per e-mail: info@stichtingclip.nl

De Sociale Alliantie is een netwerk van meer dan zestig landelijke en provinciale organisaties die hun krachten gebundeld hebben wat betreft de strijd tegen armoede en voor participatie. Op landelijke en regionale bijeenkomsten worden regelmatig ervaringen uitgewisseld en voorstellen gedaan ter verbetering van beleid en uitvoering op landelijk en lokaal niveau. Daarmee vormt de Sociale Alliantie een schakel tussen het landelijke en het lokale beleid en is ze een vindplaats voor ervaringskennis die overheden en uitvoeringsinstanties voeling doet houden met de dagelijkse werkelijkheid van huishoudens en groepen burgers die rond moeten komen van een (te) laag inkomen.

In de Alliantie voor Sociale Rechtvaardigheid werkt een groot aantal organisaties samen.

Landelijke organisaties:

Raad van Kerken; Humanistisch Verbond; Humanitas; FNV; CNV; Werkgroep Arme Kant van Nederland/EVA; CG-Raad; Stichting CliëntenPerspectief (Clip); Cordaid Bond zonder Naam; FORUM; Landelijk Overleg Minderheden; Landelijk Bureau DISK; Kerk-in-actie; Landelijke Vereniging van Arbeidsongeschikten; Landelijk overleg cliëntenraden Sociale Zekerheid; Cliëntenbond in de GGZ; Landelijke Vereniging van Thuislozen; Beweging ATD-Vierde Wereld Nederland; Tiye International Platform of the National Organisations of black, migrant and refugee women; Vrouwenbond FNV; Werkgroep Landbouw en Inkomen; Mezzo, Landelijke Vereniging van Mantelzorgers; Stichting Leergeld Nederland; Leger des Heils; Stichting Christelijke Schuldhulpverlening; Vincentiusvereniging Nederland.

Provinciale en lokale organisaties:

Arme Kant van Groningen/Drenthe; Groninger Netwerk cliëntenraden in de Sociale Zekerheid; Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden; Arme kant van Fryslan; Vereniging Cliëntenraden Sociale Zekerheid in de provincie Drenthe; Arme Kant van Overijssel; Provinciaal Overleg Cliëntenraden Overijssel; Arme Kant van Flevoland; Stichting Gelderse Aanpak; Provinciaal Overleg Cliëntenraden Utrecht; Arme Kant van de provincie Utrecht; Arme Kant Noord-Holland; Stichting Uitkeringsgerechtigden Noord-Holland; Arme Kant van Zuid-Holland; Stichting Provinciaal Overleg Cliëntenraden Zuid-Holland; Stille-actie; Splinter, platform voor bestrijding van armoede en sociale uitsluiting in Zeeland; Brabantse Uitkeringsgerechtigden Samen; Stichting de Vonk, instelling voor maatschappelijk activeringswerk voor Noord-Brabant en Zeeland; Stichting de Pijler – knooppunt van uitkeringsgerechtigden-organisaties in Limburg; ROSA – Rotterdamse Sociale Alliantie; Komitee Amsterdam tegen Verarming; Platform Minima Organisaties Haarlem; en verder lokale organisaties en werkgroepen die tijdens Alliantiedagen ervaringen uitwisselen en werkmateriaal ontwikkelen voor een goed lokaal sociaal beleid en praktijk.

Het secretariaat van de Sociale Alliantie wordt verzorgd door:

dr. Raf Janssen
Veldstraat 37
5988 AK Helden
tel 06 50202921
info@stichtingclip.nl
www.socialealliantie.nl

Aanmeldingskaart

Ik doe mee met het Symposium
op 23 september 2010

NEDERLAND
armoedevrij!

Organisatie:

Naam:

Adres:

Postcode:

Plaats:

Telefoon:

e-mailadres:

Bijzonderheden:

**Bovenstaande gegevens graag zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval
vóór 17 september mailen naar info@stichtingclip.nl**

